

Kontekstbestemmelse

Rom 2:6-16

Tekststykket står som en del af en tale i diatribe-stil, som er indledt i 2,1, rettet mod en hyklerisk, dømmende person. I lyset af fordømmelserne i 1,18-32 af stereotype hedningeforseelser og det indledende ”derfor” (διὸ) i 2,1 giver det bedst mening at opfatte den opstillede samtalepartner som en hedning, der har overvurderet sin egen situations gunstighed. I den direkte optakt til vores tekststykke, minder Paulus samtalepartneren om, at Guds tålmodighed og venlighed har et formål – nemlig at lede ham til anger (2,4).

I det umiddelbart følgende (2,17) adresseres en person, der kalder sig jøde (σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζη). Der er sandsynligvis tale om den selvsamme hedning, som Paulus hele tiden har talt til, 2 og som blot nu identificeres som en hedning, der fejlagtigt tror, at det rigtige for ham er at blive jøde. Anklagerne om hykleri genoptages (2,17-24) med henblik på at vise, at denne jøde-aspirants bestræbelser er nyttesløse og udtryk for fejlprioritering (2,25-29).

I den bredere kontekst er vores tekststykke placeret forholdsvis tidligt i brevets teologiske hoveddel (kap. 1-11). Paulus er her endnu i gang med opbygningen af sit overordnede teologiske argument, som sidenhen skal uddybes og underbygges yderligere. Det handler om at vise, hvordan Kristus-troende hedninger skal forstå sig selv og deres plads i Guds frelsesplan, således at de i den parænetiske hoveddel (kap. 12-15) kan formanens på dette grundlag.

Rom 3:21-31

Romerbrevet kan overordnet inddeles i to: En teologisk del (Rom 1,8-11,36) samt en parænetisk del (Rom 12,1-15,13). I Romerbrevets åbning (1,1-7) skriver Paulus, at han er blevet kaldet af Gud som apostel, til at forkynde evangeliet blandt alle hedningene (1,1-5). Evangeliet er åbenbaringen af Guds retfærdighed til frelse for enhver, både jøde og græker (1,16-17). Denne frelse er nødvendig, fordi tiden nu er kendetegnet af Guds vrede over menighedens synder (1,18-32). I Rom 2 vender Paulus sig direkte mod en samtalepartner (2,1-17), som repræsenterer brevets modtagere, altså en hedning. Over for denne samtalepartner demonstrerer Paulus, at enhver, både jøder og hedninge, i sidste ende, dømmes på lige fod efter gerninger (2,6). Selv hedningene gør Loven, fordi de har dens gerninger skrevet på deres hjerter (2,14-15).

I Rom 3,1-9 understreger Paulus over for hedningen, at Gud, trods nogle jøders ulydighed, er trofast mod sine løfter. Gud dømmes fortsat ens, fordi alle, både jøder og grækere, er sat under synden (3,9). For at understrege denne centrale pointe, konstruerer Paulus en catena af skriftcitater (3,10-20). Opgavens passage (3,21-31) udfolder således Guds ’løsning’ på jødernes og grækeres tilstand under synd, ved at sende Kristus, som i sidste ende stadfæster Loven. Gennem Kristus bliver hedningene Abrahams arvinger, og således opfyldes Guds løfter til Abraham (Rom 4). Af Rom 5 fremgår det, at Kristus ikke døde for de retfærdige, men for de ugudelige, for at de skal frelses fra Guds vrede ved Kristi blod (5,6-11). I Rom 9-11 skriver Paulus, at jødernes ulydighed blot er midlertidig, så hedninge kan indlemmes (11,25-26).

Romerbrevets anden del er parænetisk (Rom 12-15) og omhandler en konkret konflikt mellem to grupper internt i menigheden (14,1-15,13). Brevet afsluttes i kapitel 16 med hilsener samt en lovprisning.

Rom 5:1-11

Rom 5,1-11 befinder sig i brevets teologiske hoveddel (1,8-11,36). I brevets præscript (1,1-7) bestemmer Paulus sit apostolat som rettet mod hedninge, hvilket indbefatter brevets modtagere (1,5-6). Dernæst angiver han sit anliggende med at besøge menigheden i Rom: at høste frugt hos

dem, ligesom han har gjort hos de andre hedninge (1,13). I 1,18-32 skildrer Paulus de hedenske folkeslags fordærvede kultur, der har medført, at Gud har overladt dem til deres lidenskaber og begær (1,24-27). Derpå vender Paulus sig i 2,1 og 2,17 mod en samtalepartner, der repræsenterer hedningemodtagerne. De ophober vrede til den dag, hvor Guds retfærdige dom skal komme (2,5). I kap. 3 præsenterer Paulus Kristus som løsningen, eftersom Gud har fremsat ham som et sonoffer (3,25). Derved kan den, der er ud af Jesu tillid, blive gjort retfærdig af Gud (3,26). Hedningens sædvanlige årsag til stolthed er derfor udelukket (3,27). I kap. 4 viser Paulus, hvordan Abraham er stamfader til både omskårne og uomskårne. Hedningene har derfor Abraham som stamfader i kraft af tilliden (4,16).

I afsnittet før den valgte perikope skriver Paulus, at den retfærdighed, der tilregnedes Abraham, også skal tilregnes brevets modtagere (4,24a), nemlig dem, der har tillid til Gud, som rejste Jesus fra døde (4,24b). Han betoner, at Jesus blev overgivet til døden for deres overtrædelsers skyld, og at han blev oprejst for deres retfærdiggørelses skyld (4,25). I afsnittet efter perikopen viser Paulus, hvordan Kristus som ét menneske kan bevirke noget for så mange (5,12-21). Han bruger Adam som eksempel (jf. $\tau\acute{\upsilon}\pi\omicron\varsigma$ i 5,14), der som ét menneske bevirkede, at synden kom ind i verden, hvorigennem døden bredte sig til alle mennesker (5,12). Pointen med afsnittet er at vise, at ligesom Adams overtrædelse medførte fordømmelse af alle mennesker, på samme måde vil Guds nåde komme i overflod til alle mennesker ved Jesu ene retfærdige handling (5,15.19), hvilket resulterer i evigt liv (5,21).